

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Illvstri Regi Ottoni in Romanorum Imperatore electo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

concordiæ commoditate purgatum, ne quid ex contingentibus omittamus, venerabilem fratrem nostrum Prænestinum Episcopum &c. *ut in precedenti usque* acceptum, ad partes Germaniarum duximus destinandos, ut ipsi cum venerabili fratre nostro Octaviano Ostiensi Episcopo apostolicæ sedis Legato, si forsan non poterit interesse, vos ex parte nostra diligenter moneant & inducant ut per vos ipsos eorum, si necesse fuerit, consilio & præsidio ad concordiam efficaciter intendatis, concordantes in eum quem nos ad utilitatem imperij cum Ecclesiæ honestate merito coronare possimus, vel si fortè per vos desiderata non posset concordia provenire, nostro vos saltem consilio vel arbitrio committatis; salva in omnibus tam libertate vestra quam imperij dignitate, cum neminem magis quam Romanum Pontificem super hoc deceat vos mediatorem habere, qui voluntatibus & rationibus intellectis, quid justum foret & utile provideret, vosque per auctoritatem cælitus sibi datam super juramentis exhibitis quoad famam & conscientiam liberaret, cum & negotium imperij ad nos principaliter & finaliter pertinere noscatur; principaliter quidem, quia per Romanam Ecclesiam fuit à Græcia pro ipsius specialiter defensione translatum; finaliter autem, quoniam etsi ab alio regni coronam recipiat, à nobis tamen coronam imperij recipit Imperator. Monemus ergo universitatem vestram & exhortamur in Domino, & per apostolica vobis scripta mandamus, quatenus Legatos ipsos vel eorum alterum in Theutoniam accedentem & eundem Notarium recipiatis hilariter & sicut decet, honorificè pertractetis, ipsorum monita & consilia recipientes humiliter & inviolabiliter observantes. Nos enim eis dedimus in mandatis ut ad concordiam vestram & utilem ordinationem imperij prudenter & diligenter intendant. Datum ut supra.

ILLVSTRI REGI OTTONI
in Romanorum Imperatore electo.

Epist. 32.

VT non solum dispositio rerum & temporum omnipotentem Dominum demonstraret, sed ipsa quasi conformitas operum & eventuum ad se invicem eundem omnium fateatur auctorem, cælestibus Dominus terrestria conformavit; ut dum mirabili quadam similitudine respondere viderimus ima summis, unum & eundem factorem & auctorem omnium cognoscamus. Ipse etenim licet sit magnus in magnis, ut mirabilis tamen etiam in minimis appareret, sicut circa mundi creationem & seculorum initia duo magna luminaria in firmamento cæli constituit, unum quod illuminaret diem, alterum quod in tenebris radiaret, sic processu temporum ad firmamentum Ecclesiæ, quæ cæli nomine designatur, duas magnas instituit dignitates; primam quæ illuminet diem, id est, in spiritualibus spirituales informet & animas diabolica fraude deceptas à peccatorum catenis abfolvat, cum ex privilegio sibi traditæ potestatis quos ipsa ligat & solvit in

terris, Deus ligatos habeat & solutos in cælis; alteram quæ in tenebris radiet, dum in hæreticos mentis cæcitate percussos & hostes fidei Christianæ, quos non dum oriens ex alto respexit, Christi & Christianorum punit injuriam, & ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum, materialis gladij potestatem exercet. Unde sicut in eclipsi lunæ tenebræ amplius tenebrescunt & majoris caliginis obscuritas invalescit, sic ex Imperatoris defectu hæreticorum vesania & violentia paganorum contra catholicos & fideles perfidius & crudelius malitia multiplicata consurgunt. Hoc autem attendentes sollicitè, ac volentes malis imminutibus obviare, circa provisionem imperij solliciti fuimus, sicut per frequentes literas directas ad Principes & Legatos transmissos ad eos omnibus credimus patuisse; in quo quantum celsitudini tuæ duxerimus deferendum, & tu ipse novisti, & res perhibet testimonium veritati. Novimus enim qualiter inclitæ recordationis Lotharius Imperator proavus tuus Ecclesiæ Romanæ devotus extiterit, qualiter pro defendendo ejus honore non solum semel sed & secundo vocatus accesserit, qualiter in ipsius subsidio finierit dies suos, qualiter avus & pater tuus ejus vestigiis inherentes prædecessoribus nostris exhibuerint se devotos, qualiter etiam Anglicana domus, ex qua ex parte matris es ortus, in devotione sedis apostolicæ ferè semper perfluerit & persistat, & ei tempore grandis persecutionis obsequium impenderit opportunum. In te igitur progenitorum tuorum devotionem suscitare plenius & abundantius remunerare volentes, credimus & quasi pro certo tenemus quod non solum in ea te verum ostendes heredem eorum & legitimum successorem, sed tantò ipsos in hoc præcedes amplius quanto te à nobis magis intelliges honoratum. Inspiret autem cordi tuo is qui corda Principum habet in manu sua, & per quem Reges regnant & Principes obtinent principatum, ut affectum nostrum penes plenius per affectum quam nostro tibi explicemus vel explicare possimus affatu, & ea quæ acta sunt hæcenus & aguntur, & adhuc dante Domino per nos circa te agentur in posteram, fideliter in tuo corde reponas, & ita memoriæ recommends ut nec obliviosus videri valeas vel ingratus, sed ad apostolicæ sedis exaltationem & honorem potenter intendas, & ejus plenè benevolentiam recognoscas, quæ cum defecissent ferè penitus vires tuæ, in tua dilectione non tepuit, nec te deseruit in adversis, sed tamdiu fovit donec juxta tuum te desiderium exaltaret. Nos enim serenitatem tuam in eo de consilio fratrum nostrorum honorate volentes ultra quod in seculo secularis Princeps nequeat honorari, auctoritate Dei omnipotentis nobis in beato Petro collata te in Regem recipimus, & regalem tibi præcipimus de cetero reverentiam & obedientiam exhiberi; præmissisque omnibus quæ de jure sunt & consuetudine præmittenda, regiam magnificentiam ad suscipiendam Romani imperij coronam vocabimus, & eam tibi dante Domino humilitatis nostræ manibus solemniter confe-

remus. Monemus igitur celsitudinem regiam & exhortamur in Domino quatenus spem tuam ponas in illo qui reprobato Saule, David elegit in Regem, & talem te studeas exhibere ut de te quoque dicere valeat: *Inveni virum secundum cor meum.* Ad hæc, venerabilem fratrem nostrum Prænestinum Episcopum apostolicæ sedis Legatum &c. ut in precedenti usque acceptum, quos pro negotiis tuis specialiter & principaliter duximus destinandos, benignè recipias & pertractes, & honorificentiam eis, sicut te decet & ipsos, impendas; dilectum quoque filium Egidium Acolythum nostrum, cuius fidem & sollicitudinem jam in pluribus es expertus, habeas propensius commendatum. Datum Laterani Kal. Martij.

*VNIVERSIS TAM ECCLESIASTICIS
quam secularibus Principibus Alamannia.*

Epif. 33.

ETI quidam Imperatores Romani Ecclesiam in multis afflixerint, multi tamen eam in pluribus honorarunt, ita quod per devotionem & liberalitatem ipsorum magna beneficia novimus Ecclesiæ provenisse. Vnde non est aliquo modo credendum quod, sicut pestilentes aliqui mentiuntur volentes inter Ecclesiam & imperium immortalem discordiæ materiam suscitare, ad depressionem intendamus imperij; per quod, si fuerit bene ordinatum, Ecclesiam non solum defendi credimus, sed etiam exaltari. Novimus etenim & vos nosis quod ejus provisio principaliter & finaliter nos contingit; principaliter quidem, quia per Ecclesiam de Græcia pro ipsius specialiter fuit defensione translatum; finaliter autem, quoniam et si alibi coronam regni accipiat, à nobis tamen Imperator imperij recipit diadema in plenitudinem potestatis. Attendentes autem olim quantum dispendium ex defensoris defectu pateretur Ecclesia, quantumque detrimentum ex Imperatoris carentia sentiret religio Christiana, licet expectaverimus expectantes si fortè vos ipsi saniori usi consilio tantis malis finem imponere curaretis, vel ad divinum & nostrum saltem recurreretis auxilium, ut per Deum & nos vestro studio mediante tanta dissensio sopiretur, quia vos super hoc negligentes invenimus & remissos, ut nostrum exqueremur officium, vos per litteras nostras paterna curavimus sollicitudine commone ut timorem Domini habentes præ oculis, & imperij zelantes honorem, ne vel annullaretur dignitas vel libertas deperiret ipsius, ad provisionem ipsius melius intendere curaretis, alioquin, quia mora trahebat periculum ad se grave, nos quod expedire sciremus utiliter procurantes, curaremus ei apostolicum impertiri favorem quem crederemus majoribus studiis & meritis adjuvari. Cum autem nobis ad litteras istas, quas ad multos vestrum novimus pervenisse, nec verbo fuisset nec facto responsum, expectavimus iterum donec audivimus quod per studium & sollicitudinem bonæ memoriæ Conradi Archiepiscopi Maguntini à nostra presentia redeuntis fuerit procuratum ut quidam vestrum ad commune colloquium convenirent de provisione imperij tractaturi. Vnde, ne vi-

deremur ab incepto desistere; litteras nostras ad vos per proprium nuntium duximus destinandas, consilium nostrum vobis exponentes fideliter, & super iis quæ necessaria videbantur diligentius infruentes. Ceterum cum nec per expectationem diutinam, nec exhortationem honestam, nec instructionem plenariam fuerit discordiæ prioris incommodum sequentis concordiæ commoditate purgatum, ne quid ex contingentibus omittere videremur, venerabilem fratrem nostrum Prænestinum Episcopum apostolicæ sedis Legatum, virum religione conspicuum, præditum honestate, magnum Ecclesiæ Dei membrum, quem inter ceteros fratres nostros specialis dilectionis brachiis amplexamur, & cum eo dilectum filium magistrum Philippum Notarium nostrum, virum providum & discretum, nobis & fratribus nostris merito suæ probitatis carum admodum & acceptum, ad partes vestras duximus destinandos, qui cum venerabili fratre nostro Octaviano Ostiensi Episcopo apostolicæ sedis Legato, primum locum post nos in Ecclesia Romana tenente, si tamen ipse à negotiis illis quibus tenebatur in regno Francorum se posset utiliter expedire, ad vos simul accederent, & ex parte nostra monerent salubriter & inducerent diligenter ut per vos ipsos cum eorum, si necesse foret, consilio & præsidio ad concordiam intendere curaretis, vel si fortè per vos desiderata non posset concordia provenire, nostro vos committeretis arbitrio vel consilio, salva in omnibus tam libertate vestra quam imperij dignitate, cum neminem magis quam Romanum Pontificem mediatorem in hoc vos habere deceret, qui voluntatibus & rationibus intellectis provideret quod esset justum & utile, vosque per auctoritatem cælitus sibi datam super juramentis exhibitis quoad famam & conscientiam liberaret, & ad quem negotium imperij ex causis superius assignatis non est dubium pertinere. Ceterum quoniam hactenus nec expectationis nostræ modestia, nec exhortationis studium, nec consilij maturitas, nec instructionis discretio vos commovit, nec Legatorum nostrorum usque adeo sollicitudo profecit ut vel per vos ipsos sepulta discordia, sicut vos sæpe monuimus, concorditer ad provisionem intenderetis imperij, vel consilio aut arbitrio nostro committere vos velletis, cum dispendium Ecclesiæ, quæ diutius nec vult nec debet idoneo defensore carere, sustinere nolumus ulterius vel dissimulare jacturam populi Christiani, cum alteri de vestris electis favorem impendere non possimus propter excommunicationem publicam, perjurium manifestum, & vulgatam persecutionem quam progenitores ejus & ipse in apostolicam sedem & Ecclesias exercere nullatenus dubitarunt, propter insolentiam etiam quam exercuerunt in Principes & alios sibi subjectos, & ne libertas Principum in Imperatoris electione vilescat si non per electionem, sed successionem transferri à patribus in filios & in fratres à fratribus imperium videatur, consentire in alterum nos oportet. Fuit enim nobilis vir Philippus Dux Sueviæ à bonæ memoriæ Celestino Papa præ-

Vide supra
epist. 29.

V V u u i j